

AZ ILLYÉS GYULA MEGYEI KÖNYVTÁR SZAKMAI BESZÁMOLÓJA — 2009.

Az Illyés Gyula Megyei Könyvtár küldetése az, hogy bárki számára, bárholonnan biztosítsa a dokumentumokhoz és információkhoz való szabad, korlátozás nélküli hozzáférést. Céljaink elérésének legfontosabb eszközei: a minőségi szolgáltatások megteremtése, a területi ellátás javítása, az együttműködés, a rendszerszervezés, a folyamatos technológiai megújulás, hiszen a megyei könyvtár — a világ könyvtáraihoz hasonlóan — fontos társadalmi funkciót tölt be. Feladatunk, hogy az olvasás **kultúra alapintézménye**, a **társadalmi emlékezet hordozója**, a **közművelődés szervezője**, a **nem iskolai keretekben történő élethosszig tartó tanulás alapintézménye**, a **digitális írás-olvasás kialakításának segítője** legyünk.

A fent említett funkciók azért olyan fontosak, mert az információ birtoklásán és annak felhasználásán alapuló társadalomban szükséges, hogy kialakuljon az a műveltség, amely a kor kihívásaira válaszolni képes kompetenciákat foglalja magában. Nevezetesen, **az információs műveltség** (*hatékony és eredményes információszerező, kritikus, értékelő gondolkodó, pontos és kreatív információhasználó*), az **önálló tanulás** (*információigényének önálló kielégítője, a művészetek, irodalom befogadója, az ismeretek létrehozója*) a **társadalmi felelősség** (*ismeri az információ jelentőségét a demokratikus társadalomban, etikus információ- és eszközhasználó, hatékony résztvevője a csoportmunkának*) képességeit.

Az Illyés Gyula Megyei Könyvtár sajátos Tolna megyei feladata, hogy összekötő kapoccsá váljon a nagyvilág könyvtárai, az országos nagy szakkönyvtárak, illetve a megye településeinek kis közkönyvtárai között — csak így töltheti be vállalt feladatát.

KÖNYVTÁR ÉPÜLET

Az Illyés Gyula Megyei Könyvtár 2009. évi legfontosabb feladata az új megyei könyvtár felépítésének elősegítése lett volna. Ám hiába az évről évre frissített könyvtárszakmai program, mely nyitottá tette az intézményt arra, hogy bármilyen fejlesztési koncepcióhoz alkalmazkodjon, a 2008-ban meghíúsult **TIOP-1.2.1. Agora** pályázat volt — ez idáig — az utolsó reális lehetősége az új könyvtár megépítésére. A tavalyi év ezért sajnos újra a jelenlegi áldatlan állapotok toldozgatásával tellett. Örültünk, ha nem is évtizedekre, de pár évre előre megteremthettük a normális munka, az állománybővülés lehetőségét. Mindezek miatt kellett megszüntetnünk az alacsony kihasználtságú Május 1. utcai fiókkönyvtárat és kialakítani a helyén egy folyóirat tápraktárat.

TERÜLETI EGYÜTTMŰKÖDÉS, EU-S PÁLYÁZATOK

Az Illyés Gyula Megyei Könyvtár – alapító okiratában is rögzített – meghatározó feladata a Tolna megyei könyvtári fejlesztések összehangolása és támogatása, a megyében működő kistérségi társulásokkal kialakított szakmai kapcsolatok továbbfejlesztése. A megyei könyvtár az elmúlt évben is szakmai szolgáltatások nyújtásával együttműködési lehetőséget kínált valamennyi többcélú kistérségi társulásnak, de minden más – a kistérségekhez nem kapcsolódó – települési könyvtárnak is.

2009-ben az **Új Magyarország Fejlesztési Terv** keretében meghirdetett **TIOP-1.2.3-08/1** „Könyvtári szolgáltatások összehangolt infrastruktúra-fejlesztése - Tudásdepó-Expressz” címen meghirdetett pályázat második körében — az elvégzett a közös munka eredményeképp — Tolna megye városi könyvtári jelentős forrásokat nyertek el. A 2010-2011-ben lezáruló pályázatokon a könyvtárak a számítástechnikai infrastruktúrájukat fejleszthetik, felkészülve ezzel a 2009-ről 2010-re áttolódott **TÁMOP-3.2.4.** „Tudásdepó-Expressz” pályázatra. Ez az utóbbi pályázat — az infrastrukturális fejlesztési pályázaton alapulva — a könyvtárak tartalomszolgáltató, az internetes korszak elvárásainak elébe menő, interaktív szolgáltatásokat nyújtó, képzéseket szervező és az olvasáskultúrát népszerűsítő szerepét kívánja erősíteni. A két EU-s pályázatra készülve — a partnerségi kényszert felismerve — jelentősen erősödött a megyében működő városi könyvtárak együttműködése az Illyés Gyula Megyei Könyvtárral.

GYŰJTEMÉNYFEJLESZTÉS-, FELTÁRÁS

A könyvtár gyűjteménye az elmúlt évek tendenciájának megfelelően gyarapodott, épült. Kedvezményes vásárlással, átgondolt szerzeményezéssel igyekeztünk biztosítani olvasóinknak az információszerzéshez, tanuláshoz, műveltségük, tájékozottságuk növeléséhez szükséges fontos műveket. Kevesebb új könyv került a polcokra, de a gyarapodás az elmúlt öt évet tekintve a legjobb, bekötött folyóiratok nélkül 5113 db. Az Illyés Gyula Pedagógia Főiskola könyvtára átadta a volt Pedagógiai Intézet könyvtárának állományát, amelyet munkatársaink átnéztek, kiválogattak és a tartalmilag is időtálló, gyűjteményünkből hiányzó köteteket átletároztuk. A nyilvántartásunkba így átvezetett könyveknek a száma 1343 db volt.

Minden évben a szakkönyvek beszerzésében jelent segítséget az a pályázati támogatás, amelyet az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer tagjaként kap könyvtárunk. Tavalyhoz képest kevesebb könyvet vásároltunk ebből a keretből, összesen 720 darabot. A jövőben a szakkönyvek árának emelkedésével kell számolnunk. A pedagógia szakkönyvek átvezetése, a

kedvezményes vásárlások térnyerése a beszerzésben jelentős többletmunkát jelent munkatársainknak, hiszen a kedvezményes vásárlások esetén a könyvtári központi szolgáltatások elmaradása teszi lehetővé többek között, hogy olcsóbban adhassák a könyveket. Elkészítjük minden dokumentumfajta bibliográfiai leírását, melyet az interneten is kereshetnek olvasóink. Nem ritka, hogy úgy érkeznek az olvasók a könyvtárba, hogy a keresett könyv adatait már felírták egy cédulára, nem jönnek feleslegesen, mert még otthon látták, hogy a kért mű hozzáférhető, kölcsönözhető.

A könyvtár minden számítógéppel rögzített dokumentum-leírása a Magyar Országos Közös Katalógusban is kereshető, amely a könyvtárközi kölcsönzések alapvető tájékozási eszköze. A MOKKA Egyesület tagjaként az új bibliográfiai tételek kurrens feltöltését végezzük. A gyűjtemény csak akkor jól használható, ha a tartalmilag elavult, az elhasználódott, elveszett dokumentumok törlése megtörténik. 2009-ben 3745 dokumentumot kellett a nyilvántartásokból kivezetni.

A kurrens feltárás mellett folyamatosan végezzük a gyűjtemény visszamenőleges rögzítését számítógéppel, mindig szigorúan úgy, hogy a dokumentum is a kézben van, összevetjük a leltári nyilvántartással is. A dokumentum-feltárás mellett folyamatos állományellenőrzést végzünk. Befejeződött a nyelvstúdió könyveinek, hanganyagainak, oktatócsomagjainak katalogizálása, a gyerekkönyvtár, a videotéka után a nyelvi különgyűjtemény is teljes egészében számítógépen kereshető. Folytatódott a szakdolgozatok feltárása, ennek befejeződése után a helyismereti gyűjtemény is teljes egészében számítógéppel kereshető lesz.

A gyűjteményfeltáró munkát a személyi feltételek változása hátráltatta (nyugdíjazás, helyettesítések).

A Corvina könyvtári szoftver leltári modulja a kistérségi könyvtári ellátásban került bevezetésre. A kistérségi ellátásban résztvevő települések könyvtárai és a megyei könyvtár gyűjteménye anyagából folyamatosan bővülő megyei lelőhely-adatbázis épül.

Szeretnénk felkészülni arra, amikor az elektronikus dokumentumok használata általánossá válik, ezért főként hangos-könyveket vásároltunk, erre mutatkozik a legnagyobb

igény, mind helyben, mind könyvtárközi kölcsönzéssel kölcsönözhető. A DVD filmekből szintén többet tudunk vásárolni, összességében az elektronikus és vizuális dokumentumok aránya a beszerzésben nőtt. A hangzó dokumentumok száma 683 darabbal gyarapodott, ebből 122 db hangoskönyv volt. Az audiovizuális dokumentum 1178 darabbal több, a tavalyi gyarapodást 30%-al meghaladta.

Szeretnénk, ha a katalógus használata során már fel tudnánk hívni az olvasóink figyelmét arra, hogy a keresett mű más formában is kölcsönözhető. Visszamenőlegesen is elkészítettük a rekordkapcsolatokat, így pl. egy középiskolai kötelező olvasmány leírásában az is szerepel, hogy a mű hangoskönyv formában is kölcsönözhető. Talán az előző példa kapcsán is látható, hogy az elektronikus katalógus építése is régen túljutott azon a ponton, amikor „csak” minél több új adattal kellett feltölteni - a számítógépes kölcsönzés zavartalan biztosításához volt szükség a rekordok mennyiségét növelni – mára elérkeztünk oda, hogy az elektronikus katalógus folyamatos karbantartása szükséges, mind a példányok, mind a különféle rekordok esetében.

KÖLCSÖNZŐ

Év	2006	2007	2008	2009
Beiratkozott olvasók száma:	2 879	2 647	3 068	3 179 *
Könyvtárhasználatok száma:	26 019	28 337	27 405	29 622
Kölcsönzések száma:	19 742	19 283	21 114	23 011
Kölcsönzött dokumentumok száma:	70 985	71 544	78 701	87 371

** ebből fél éves: 414*

A 2008-as évhez hasonlóan valamennyi vizsgált adat növekedett. Három olyan nap is volt, amikor az új olvasóink teljesen ingyenes iratkozhattak be a könyvtárba. Először 2009. március 23-án az Internet Fiesta programjának részeként, a másodszor a szekszárdi városi

Szent László napi ünnepségekhez kapcsolódóan 2009. június 27-én, a harmadszor pedig az Országos Könyvtári Napok „könyves vasárnapján”, 2009. október 11-én. Ezen a három napon összesen 318-an iratkoztak be a könyvtárba (2008-ban: 354-en, de akkor 4 ingyenes beiratkozásos napot tartottunk!).

Az adatokból az is jól látszik, hogy mind a könyvtárhasználatok száma, mind a kölcsönzések száma nőtt. A kölcsönzött dokumentumok számának emelkedése a legmarkánsabb - még a tavalyihoz képest is, ami több mint 7000 volt -, idén 8670-nel növekedett. Ennek oka valószínűleg abban keresendő, hogy nagyon sokan kihasználják a könyvtári szabályzat adta lehetőségeket, és egyszerre tíz könyvet visznek ki. Jól mutatja, hogy a könyvtár milyen szervesen épül bele olvasóink életébe, hogy a négyhetes nyári bezárás utáni első munkanapon 414-an jártak csak a felnőtt kölcsönzőben, és ebből 312-en összesen 1232 dokumentumot kölcsönöztek ki.

A raktárak szűkösége miatt minden nyáron állományrészeket kell megmozgatni ahhoz, hogy újabb helyet nyerjünk. Így volt ez 2009-ben is. A Május 1. utcai fiókkönyvtár megszűnésével abban az épületben olvasótermi távraktárat alakítottunk ki, majd az így felszabaduló alagsori raktárat a kölcsönzői raktári állomány méretének megfelelően bepölcöztük, és a könyvtári szakrendnek megfelelően ésszerűsítettük. Ez természetesen a tárolt olvasótermi folyóiratok átpakolása mellett 3 emeletnyi kölcsönzői raktári állományrész megmozgatását jelentette.

2009-ben is több hagyatékot, illetve feleslegessé vált könyvet ajánlottak fel könyvtárunk számára. Ezeket minden alkalommal átválogatjuk, hogy melyeket tudjuk hasznosítani, majd folyamatosan beolvasztjuk őket az állományba. Igazi kincseket, ma már beszerezhetetlen ritkaságokat is kaptunk ilyen módon. Az olvasóterem raktári állományának selejtezése után számos dokumentum átirányításra került a felnőtt kölcsönzőbe, feldolgozásuk folyamatban van.

2009-ben történt néhány változás a könyvtár életében, mely a statisztikánkat befolyásolta. Egyrészt 2009. március 1-jétől megszűnt a keddi fél napos nyitva tartásunk,

másrészt 2008 novemberétől bevezettük a féléves beiratkozási díjat, melynek lehetőségével 2009-ben olvasóink 17 %-a élt is.

KÖNYVTÁRKÖZI KÖLCSÖNZÉS

Könyvtárközi kölcsönzések száma	2006	2007	2008	2009
Kapott kérések:	1 419	1 244	1 483	1 415
Küldött kérések:	920	774	759	719

2009-ben az 1415 db a kiskönyvtáraink kéréseit, valamint az ország minden részéből az ODR-en keresztül hozzánk érkező kéréseket jelenti. Az 1415 kérésből 236 db érkezett Tolna megyén kívülről (17%), a többi megyénk városainak és településeinek könyvtáraiból (1179 db).

A kérések nagy része (989) az ODR-en keresztül érkezett (ez 100-zal több, mint a tavalyi 883). 260 esetben személyesen intézték a könyvtárközi kölcsönzést, ezen kívül 79 telefonos és 86 e-mailben történő megkeresés volt. Az idők múlását jól mutatja, hogy már csak egy kérés érkezett hagyományos kéréslapon.

A dokumentumok típusát tekintve a következő a megoszlás:

A dokumentumok típusa	2008	2009
könyv	1 359	1 281
fénymásolat	41	49*
AV, DVD	58	64
Hangoskönyv	11	3
CD, kazetta	9	16
Kotta	5	2

** Ebből elektronikus másolat: 3 db*

Az országos ODR-statisztika alapján ezzel a 989 kapott kéréssel a nagyon előkelő 11. helyet (2008-ban 12. helyezés) foglaljuk el, ami 2,9 %-os országos teljesítést jelent, és fontos megemlíteni, hogy csak két megyei könyvtár előz meg minket, a szegedi Somogyi Könyvtár, illetve a debreceni Méliusz Juhász Péter Megyei Könyvtár.

A könyvtárközi kölcsönzés az Illyés Gyula Megyei Könyvtár egyik legsikeresebb szolgáltatása. Az adatokból is látszik, hogy a 2007-es év árváltozásai után (az olvasónak kell fizetnie a visszaküldés postaköltségét) sem csökkent jelentősen az olvasóink által kért dokumentumok száma. Az általunk küldött kérések szinte teljes egészében olvasóink igényei, hiszen a megye városi és községi könyvtárai részére csak 12 dokumentumot kellett kérni, ugyanis kiskönyvtárainkat arra ösztönöztük, hogy regisztráljanak az ODR honlapján, és saját maguk intézzék olvasóik kéréseit. A fenti adatok azt bizonyítják, hogy ezt sikerült maximálisan elérni. A 719 kérésből 518-at teljesítettek eredetiben (515 könyv, 1 hangoskönyv, 2 videó), 102-t fénymásolat formájában, 26-ot elektronikusan és 32 kérés nem teljesült. Annak ellenére, hogy a nemzetközi könyvtárközi kölcsönzés 4500 forintba kerül kötetenként, ebben az évben 41 ilyen kérésünk is volt (30 könyv, 5 fénymásolat, illetve 6 kérés még függőben van).

Küldött kéréseink számát illetően idén a 4. helyen álltunk az év végi összesített országos ODR-statisztikában 677 db kéréssel, amely 10,1 %-ot jelent.

VIDEOTÉKA ÉS SIKERKÖNYVTÁR

könyvtár használatok száma	2008	2009
Személyes használat	24 047	26 800
Összes kölcsönzés	10 255	9 995
Folyóirat-olvasás	5 712	5 954
Számítógép-használat	3 530	4 526
Távhasználat	1 303	1 256

Kölcsönzött dokumentumok	2008 db	2009 db
DVD	11 315	11 460
nyomtatott dokumentum	9 905	8 559
VHS	2 164	1 575

2009. március 1-óta részlegünk — az intézmény egészéhez hasonlóan — az előző évinél rövidebb nyitva tartással üzemel. (A korábbi heti 54 óra helyett már csak heti 45 órában látogatható a könyvtár intézménye.) Ennek ellenére az összesített adatokban, azaz a személyes könyvtárhasználati alkalmak számában jelentős, több mint 10%-os, növekedés mutatkozik.

A legnagyobb arányú - majd 30%-os - növekedés a számítógép-használat adataiból olvasható ki. A hét legtöbb napján szinte folyamatosan foglalt a négy olvasói gép a videotékában. (Hisz egyre több beiratkozott olvasó él a napi egyórás ingyenes internet-használat lehetőségével.) S míg a 2007-es adatokhoz képest a 2008-as évben a folyóirat-olvasók száma csökkent, idén újból (mintegy 5%-os) növekedésről számolhatunk be ezen szolgáltatásunk esetében is.

Amennyiben az összesített adatokat nézzük, a kölcsönzött dokumentumok száma lényegében megegyezik a tavalyi szám adatokkal. Dokumentumtípusokra lebontva: a DVD-kölcsönzés területén némi emelkedés mutatkozik, míg a nyomtatott dokumentumok kölcsönzése több mint 10%-kal esett vissza. S bár szintén visszaesést mutat a videokazetták kölcsönzése, azt mindenképpen eredménynek tekintjük, hogy ez a csökkenés az előző évi adatokhoz képest valamelyest mérséklődött. (A korábbi majd 35%-os visszaesés idén 25% körülire csökkent.)

A telefonos megkeresések, azaz a távhasználat adatai lényegében szintén megfelelnek a tavalyiaknak. Ami jelzi azt, hogy az olvasók - a késedelmi díj fizetését elkerülendő - gyakran választják a hosszabbításnak ezt a módját.

Az adatok elemzését összegzendő megállapítható, hogy a helyben igénybe vehető szolgáltatások használatának aránya egyre nagyobb, ami részlegünkön a könyvtárhasználat ezen szegmenseinek (hírlapolvasás, számítógép-használat) fejlesztését éppúgy indokolná, mint azt, hogy újból hosszabb nyitva tartással üzemeljünk. (Az olvasók különösen azt nehezményezik, hogy kedden egész nap zárva tartunk. S ez is azokat érinti leginkább, akik számára már napi rutinná vált a könyvtár számítógépeinek használata vagy a hírlapolvasás.)

Ezért rendkívüli módon sajnáljuk, hogy az anyagi megszorítások következtében két országos napilappal (Népszava, Magyar Nemzet) kevesebb kerül részlegünkre.

A könyvtárhasználat adatait vizsgálva az is megállapítható, hogy a nyomtatott dokumentumok kölcsönzése nagyjából egész évben egyenletes, hasonlóan a számítógéphasználathoz és a folyóirat-olvasáshoz. A DVD- és VHS-kölcsönzésben, valamint a távhasználatban és az összesített adatokban pedig az tükröződik, hogy az ősztéli hónapokban valamivel nagyobb az érdeklődés a könyvtár szolgáltatásai iránt, mint tavasszal és nyáron.

Részlegünk aktívan részt vesz az Országos Dokumentumellátó Rendszer keretein belül működő könyvtárközi kölcsönzésben, a 2009-es évben 64-re nőtt a más könyvtárakba eljuttatott filmek száma (2007-ben 32, 2008-ban 58 ilyen jellegű kérést teljesítettünk). Ennek jelentőségét azért is szeretnénk kiemelni, mert országos viszonylatban rajtunk kívül csak egy könyvtár teljesíti a filmekre vonatkozó könyvtárközi kéréseket.

Ebben az évben új polcokat kaptunk a DVD-k elhelyezésére. Több ízben is átpakoltuk a DVD-állományt, így teremtve helyet az újonnan beszerzett filmek számára. S most, hogy közel 1500 DVD-vel rendelkezünk, indokoltnak láttuk azt is, hogy műfaji/tematikus csoportosításban helyezzük ki az olvasói övezetbe a DVD-tokokat, megkönnyítve ezzel a tájékozódást, válogatást. Természetesen további fejlesztésekre is szükség lenne. Így szeretnénk kényelmesebb székeket, asztalokat a hírlapolvasóba, színes nyomtatót és korszerűbb számítógépeket az olvasóknak, de igény lenne faxgépre is és egy nyomtatóra a kölcsönzői pultnál, aminek különösen az APEH-bevallások nyomtatásakor vennénk nagy hasznát.

A sikerkönyvek beszerzése továbbra is folyamatos az olvasói igényeknek megfelelően, és a már kevésbé keresett dokumentumokat állományunkból kivonva átirányítjuk a felnőtt kölcsönzői részlegbe és a kistérségi könyvtárakba. Az olvasók könnyebb tájékozódása érdekében listákat készítünk a legújabb sikerkönyvekről, DVD-kről, és ez utóbbiakról rendezők szerinti jegyzékeket is összeállítunk. Ezeket a listákat kedvelik az olvasók, mert akkor is látják részlegünk aktuális kínálatát, amikor éppen sok dokumentum áll kölcsönzés

alatt, s gyakran ez alapján jegyeztetik elő a könyveket, filmeket.

Szeretnénk a kölcsönözhető folyóiratok számát növelni, ezzel ellensúlyozandó a nyomtatott dokumentumok kölcsönzése terén tapasztalt visszaesést. A leggyakrabban a lakberendezéssel foglalkozó folyóiratok kölcsönzése felől érdeklődnek az olvasók, így jó lenne – a kollégákkal történő egyeztetést követően – ezek közül néhányat bevonni a kölcsönözhető folyóiratok körébe.

FIP-pontként a friss álláshirdetésekről folyamatosan tájékoztatjuk olvasóinkat, ezeket a munkaügyi központból e-mailben juttatják el hozzánk. Az álláskeresőknél segítséget nyújtunk önéletrajzírásban és az interneten való munkaügyi tájékozódásban. Korábban a munkaügyi központ minden hónapban visszajelzést kért arról, hogy hányan tekintették meg az álláskereső számára kifüggesztett tájékoztatót. De a 2009-es év elején jelezték, hogy már nincs szükségük ezekre az adatokra, így azóta mi sem szerepeltetjük ezt a statisztikánkban.

A könyvtár rendezvényeinek igen gyakran a videotéka biztosít helyet. Az év során több irodalmi rendezvény és filmklubos találkozó, valamint egy képregény-kiállítás került megrendezésre. Így a könyvtár tulajdonában lévő projektort is talán itt használjuk leggyakrabban, ezért a projektor a Videotéka és Sikerkönyvtár eszközei közé került beletárolásra.

Beiratkozási díjaink nem változtak. Az olvasóknak lehetőségük van sikerkönyvtári/emelt tagságot váltani két hónapra vagy egy egész évre, ez utóbbi esetben kéthavi kedvezményt biztosítunk.

ZENEMŰTÁR

Zeneműtár használatok	2008 fő	2009 fő	Dokumentum használat	2008 db	2009 db
Dokumentum használat	3 391	3 072	Helyben használt	879	873
Referens kérések	412	325	Kölcsönzött dokumentumok	3 543	3 302
Internetezők	1 385	2850	Összesen:	4 422	4 175
Összesen:	5 188	6 247			

Zenei előadások, foglalkozások, civil programok, vetélkedők: 20 alkalom

Kiállítást készítettünk a Haydn Bicentenárium éve alkalmából (200 éve halt meg) Október elsején a Zene Világnapján több száz diák részvételével ismét éneklő napot tartottunk a Garay téren.

A Haydn év jegyében előadással egybekötött hangversenyt rendeztünk a Liszt Ferenc Művészeti Szakiskolával közösen a zeneiskola nagytermében. Közreműködtek a Zeneiskola művésztanárai és dr.Töttös Gábor helytörténész.

Az általános iskolák részére szervezett reneszánsz zenei vetélkedő második írásbeli fordulója és a verseny szóbeli döntője idén májusban zárult.

Részt veszünk civil szervezetek programjain, propagáljuk az intézmény szolgáltatásait. (Állampolgári Részvétel Hete, Drogmentes Világnap)

Folytattuk a zeneterápiás foglalkozásokat a sérült fiatalok részére, velük folyamatos a kapcsolattartás, rendezvényeiken rendszeresen részt vettünk.

A Vakok és Gyengénlátók éves közgyűlésén idén is ott voltunk, a Fehér Bot napján tartott műveltségi vetélkedőjükön zsűriztünk is, majd részt vettünk a 2 napos budapesti szakmai programjukon.

Az őszi könyvtári hetek programján belül igen nagy sikert könyvelhetünk el az Edith Piaf életéről szóló előadásnak, amelyen szép számmal jelentek meg az érdeklődők. Külön

köszönet a Babits Kiadónak, amely ebből az alkalomból felajánlott 30 db Piaf életéről szóló könyvet ajándékozás céljából-ajándékként!

Októberben László Ibolya 80. születésnapjára szerveztük az emléktábla koszorúzását, majd egy rövid megemlékező műsor után kötetlen beszélgetés következett könyvtárosok, újságírók, régi barátok részvételével.

Decemberben megtartottuk a már hagyományos „Együtt-egymásért” karácsonyunkat. A sérült szervezeteket tömörítő fiatalok-felnőttek és a város civil szervezetei iskolái közös műsorban szerepeltek a Babits Mihály Művelődési Házban ismét.

Hangoskönyv megjelentetése ügyében előrelépés nem történt, annak ellenére, hogy a technikai feltételek adottak immár 2-3 éve. (Anyagi hátér biztosítása szükséges)

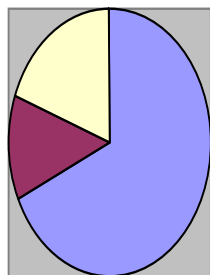
Terveink között szerepelt, hogy sikeres pályázat esetén a technikai berendezést felújítjuk az egész könyvtárban, anyagi forrás híján ez nem valósult meg.

Mindent összevetve: a zeneműtár 2009-re tervezett feladatait gyakorlatilag hiánytalanul elvégeztük, anyagi okok miatt a technikai fejlesztés és lemezkiadás várat még magára.

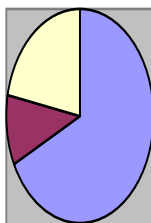
OLVASÓTEREM

Olvasóterem használatok száma (fő)	2007	2008	2009
Könyvet olvasott	1 104	903	782
Folyóiratot olvasott	5 950	5 855	5 227
Számítógépet használt	1 716	1 910	2 259
Rendezvényen részt vevő	134	30	n.a.
Összes látogató	8 904	8 698	8 269*

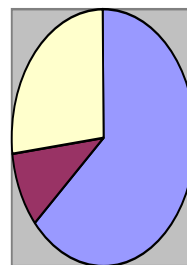
**a 4,6 %-os csökkenés arányban áll a keddi zárva tartások miatti idő kieséssel. A 2008-as azonos időszaki adatokkal (982) korrigálva ez a mutatószám 9250, vagyis növekedést mutat.*

2007

2008

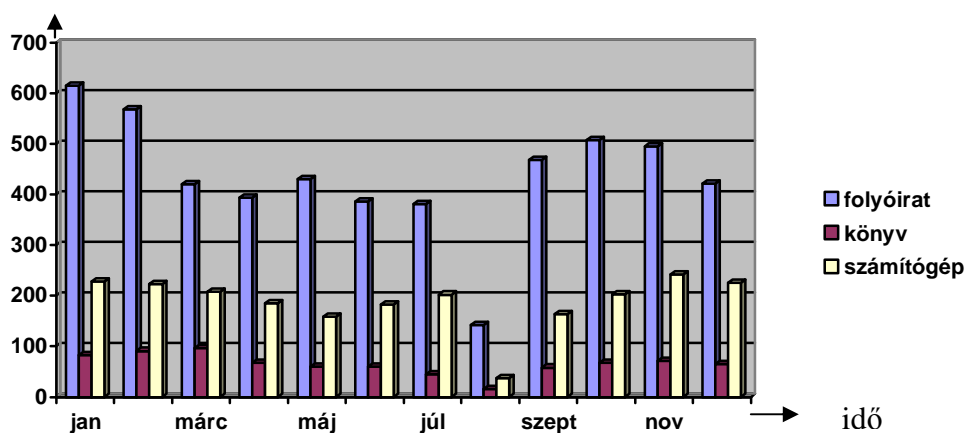

2009

■ folyóirat
 ■ könyv
 ■ számítógép

A forgalmat elemezve látható, hogy a nyomtatott dokumentumok használata (újság- és könyv olvasás) még mindig közel háromszorosa a számítógép használatnak, de a diagram jól szemlélteti a számítógép térhódítását, irányt mutatva ezzel a jövőbeni fejlesztéseknek.

Az olvasótermi eszközhasználat dinamikája havi bontásban (2009) Eset (db)

Az ábrán jól látható, hogy folyamatosan csökken a nyomtatott dokumentumokat használók száma. Az év eleji és őszi kiadások a felsőoktatás vizsgaidőszakaiboz, új tanévkezdéshez kötődnek. Arra nézve egyelőre csak tapasztalati információink vannak, hogy a kevesebb látogató több folyóiratot vesz kézbe. Ennek igazolása a következő év feladata lehet.

A könyvtári ellátásról szóló 1997. évi CXL. Törvény 54.§ (1) bekezdése alapján a nyilvános könyvtár helyben nyújtott alapszolgáltatásai ingyenesek, az 56.§ (2) bek. alapján a megyei könyvtár ingyenes helyben-használatra kijelölt egysége az olvasóterem.

A részleg nyomtatott és elektronikus dokumentumai a 26 férőhelyes olvasói térben és az idén kialakított öt raktárhelyiségben találhatók.

Az olvasótermet a nyitottság atmoszférája, az információ- és gondolatszabadság tiszteletben tartása jellemzi. Ennek jegyében történik a gyűjtemény alakítása és a napi tájékoztató munka.

2009. márciusban személyi változások történtek a – külsőségeiben korábban megszépült – olvasóteremben. Ez maga után vonta és lehetőséget teremtett a tartalmi munka - alábbiakban számba vett- megújítására, átalakítására.

Az olvasóterem a modern szolgáltató könyvtári igényekhez mérten kicsi, ezért is különösen fontos, hogy a teret és a gyűjteményt semmi ne terhelje fölöslegesen. A helyhiány kezelése csak az állomány dinamikus alakításával, a beszerzés/apasztás egyensúlyának megtartásával érhető el. Ezért az olvasói tér zsúfolt szabadpolcairól az avult, tájékoztatásra alkalmatlan könyveket leválogattuk. A folyóiratállványokról eltávolítottuk a reklámanyagokat, szórólapokat, olvasóterembe nem való efemer kiadványokat, aprónyomtatványokat. A könyv- és periodika-kínálat így áttekinthetőbbé vált. A kurrens folyóirat-raktár zsúfoltságának azonnali megszüntetését értük el azzal, hogy a folyóiratállványok tárolós részét funkciójuknak megfelelően feltöltöttük. Ez az elhelyezés a tényerésen túl az olvasók szabadabb hozzáférését biztosítja a magazinok, folyóiratok korábbi számaihoz. A visszajelzések alapján a látogatóknak tetszik ez a megoldás, ugyanakkor tapasztalatunk szerint az állományvédelmi szempontok sem sérültek.

A szabadpolcos teret és a hozzá szervesen kapcsolódó raktárt 35 folyóméter polccal bővítettük. A raktár sok éve nem selejtezett könyvállományát átválogattuk. Gondos mérlegeléssel – az illetékes kollégák bevonásával – e kötetek jelentős részét átirányítottuk azokba a részlegekbe, ahol jobban szolgálják az olvasói érdeklődést. Az átirányításokat a raktári katalógusokban és a számítógépes adatbázisban átvezettük, átvezettettük.

Az állományból végleg kivont dokumentumokat törlésre előkészítettük, katalóguscéduláikat rendeztük

A kölcsönző részleg helyigénye miatt egy alagsori folyóiratraktárt fel kellett számolnunk. Az archívumot részben az udvari épületben átalakított napilap-raktárba, részben az újonnan kialakított Május 1. utcai külső raktárba telepítettük át. Utóbbiban kb. 110 folyóméternyi archivált állomány került elhelyezésre.

A könyvtárvezető elvi támogatásával módosítottuk a könyvbeszerzési politikát. Új kézikönyvek, segédletek, adattárak beszerzésére koncentráltunk, kevesebb javaslatot tettünk drága, lapozgatásra való albumok megvásárlására.

Jó munkakapcsolatot alakítottunk ki a folyóirat-terjesztő cégek munkatársaival, (Posta Zrt., MédiaLog, Kello...). Segítségükkel a reklamációs ügyek – amelyek bár továbbra is sok munkát jelentenek, - mégis gyorsabban megoldódnak, kezelhetők. A számlázás és fizetés a gazdasági részleggel együttműködve egész évben zökkenőmentesen zajlott.

Össességében a magyarországi lapterjesztésben uralkodó kaotikus állapotok ellenére kézben tartottuk a könyvtár folyóirat ügyeit.

Igazgatói egyetértéssel végeztük el a 2010. évre szóló periodika rendelést. A több százezer forinttal szűkült beszerzési keretből 55 címet illetve példányszámot kellett csökkentenünk.

Ugyanakkor a megszorítások ellenére ésszerű takarékosággal 9 féle új magazinnal és folyóirattal frissítettük a kínálatot.

2010-ben a megyei könyvtár olvasótermében 432 féle kurrens folyóirat (390 magyar, 42 külföldi, idegen nyelvű periodika) szolgálja az igényes szórakozást, a város- és a megye iskoláiban folyó képzéseket, a gyérülő tudományos érdeklődést.

2009-ben új könyvkötő-könyvrestaurátor szolgáltatóval kötött szerződést a könyvtár. A „tanulóév” zökkenőkkel járt. A magas minőségi színvonalú kötetek lassan készülnek, az elszállított folyóiratok egyharmada nem került még vissza a műhelyből.

Az olvasóterem folyóirat archívuma 229 kötettel gyarapodott, 1.215.435 Ft leltári értékben.

A kommunikációs technológiák gyorsan fejlődnek. A hagyományőrző könyvtár lépést tart a modernizációval. Az olvasóteremben 3 terminált használhatnak olvasók. nyomtató, szkennel rendelkezőkre áll. Gyarapítjuk a CD/DVD-ROM állományt, rendelünk elektronikus adatbázisokat. Ezek közül évek óta a jogtár a legkeresettebb.

Az elektronikus dokumentumok rendezése elkezdődött. Ezzel a munkával nem végeztünk, mert hiányzik a lemezek használatához (olvasásához) megfelelő technika. A felhalmozott anyag egy része valószínűleg átirányítható a könyvtár egyéb média-részlegeibe (videotéka, zeneműtár), egy része avulás jogcímen kivonandó, a használhatókhöz megfelelő gyors számítógépet kell üzembe állítani. Erre talán az elnyert pályázati forrásokból 2010-ben lehetőség kínálkozik majd.

A napi folyóirat érkeztetés kardex lapokon, manuális módszerrel történik. Avítnak tűnő, de könnyen kezelhető, évekre visszamenően pontos, gyors tájékoztatásra is alkalmas nyilvántartás.

Ezt további adatokkal kiegészítendő, a minőségbiztosítás jegyében megkezdtük egy folyóirat-törzslap rendszer kidolgozását, amelyen a megrendeléstől a sajtófigyelésen át, a megőrzésig követhető minden egyes beszerzett periodika útja, sorsa. Ennek a munkaanyagának publikus részét az érdeklődők számára a könyvtár honlapján szándékaink szerint elérhetővé kívánjuk tenni.

Új könyveinkről a könyvtár elektronikus katalógusa az interneten is tájékoztatja a távoli felhasználókat, ez a könyvtári stratégia, a portál program követelménye. A retrospektív feltárás még várat magára.

Adatokat szolgáltatunk a Pécssett készült 2009-es regionális kurrens kül- és belföldi folyóiratok lelőhelyjegyzékéhez.

A 2008-ban felújított, megszépült olvasóterem vonzó környezet a csöndes olvasgatásra, zavartalan kutatásra és tanulásra vágyók számára. Megfigyeléseink szerint nagyon sokan változtattak olvasási szokásaikon, és a korábbiaknál lényegesen hosszabb időt töltenek el a kellemes miliőben.

A 2009. évi forgalmi statisztika összesített számai látszólagos csökkenést mutatnak az előző évihez viszonyítva (1. táblázat). Az elemzésnél azonban figyelembe kell venni, hogy márciustól kezdve havi 20-25 órával kevesebb időben tartott nyitva a könyvtár.

A számítógép-használat viszont - igazodva a trendekhez – még így is növekedett. Az internet térhódítása, az elektronikus ügyintézés lehetőségei, az adathordozás átalakulása, az információ- és tudásmegosztás új világának térnyerése látható a statisztika számai mögött (jegyzetelés helyett fénymásolás, tartalom letöltés, elektronikus folyóiratok, adatbázisok használata, ...).

Egyre gyakoribb a saját laptop használat lehetőségének igénye. Ezért örömteli, hogy 2010-ben lehetőség nyílik a könyvtárban a vezeték nélküli internet hálózat (VLAN) kiépítésére.

Az olvasóterem méltó keretet nyújt író-olvasótalálkozók, könyves rendezvények megtartásához. Dr. Töttös Gábor, Czakó Sándor helyismereti könyvbemutatói, beszélgetés Géczy János íróval, versműsorok, az őszi könyvtári napok idején biztonságtechnikai előadás, Európai Unió Pont bemutatkozása, valós és virtuális folyóiratok bemutatói, mind azt jelzik, hogy az olvasói teret visszakapcsoltuk a könyvtári közművelődés vérkeringésébe. Könyvtárhasználati foglalkozások, vetélkedő, térségi könyvtárosoknak és diákcsoportoknak tartott alkalmi és rendszeres ismertetőik színesítették a rendezvények palettáját, s vonzottak 397 látogatót.

A könyvtár dokumentumaiból válogatva kiállításokat rendeztünk jeles alkalmakhoz, eseményekhez, emlék- vagy gyásznapokhoz, vagy a portagaléria kiállításaihoz kapcsolódva. (Magyar Kultúra Napja, a 80 éves Kányádi Sándor köszöntése, a magyar grafika évszázadai...)

Négy napilap, 3 hetilap, 20 folyóirat, és egy települési újság szemlészésével az olvasóterem munkatársai közreműködnek a helyismereti cikkadatbázis építéséhez.

9 hónapja statisztikázzuk a bekötött folyóiratok használatát. Az adatokat a kötetés, megőrzés döntéseiben kívánjuk majd felhasználni.

HELYISMERETI, HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY

Helyismereti részleg forgalmi adatai	2007	2008	2009
Könyvtárhasználatok száma (alkalom)	1207	2011	2042
Helyben használt dokumentumok száma (db)	4303	5549	4859
o Könyv:	2707	3928	3216
o periodika	1596	1621	1643
Távhasználat (alkalom)	356	411	502
Tárolt / megfigyelt aktív periodikák száma	68	75	89

A számok tükrében forgalmas évet zárt a helyismereti / helytörténeti részleg. A mutatók sora emelkedett vagy stagnált, mindössze egy esetben csökkent. Több olvasó kereste fel a részleget, közel azonos, kicsivel több folyóiratot keresett, mint 2008-ban. Kevesebb könyv típusú dokumentumot kértek, viszont ezt kompenzálja a megemelkedett távhasználat. A részleg kihasználtsága kb. az előző évi adatokkal azonos, de jóval magasabb a korábbi évek számadataihoz képest, és kiemelkedő a könyvtári látogatottság országos és általános csökkenésének tükrében.

A gazdasági megszorítások ellenére 2009-ben tovább szaporodtak a kistérségi, kistelepülési periodikák, melyek regisztrálása, számbavétele, tárolása, sajtófigyelése, azaz tartalmi feltárása helyben történik.

Lezajlott a 2009-es könyvrestaurálási pályázat, melynek keretében 150.000,- Ft-ot fordított a könyvtár elsődlegesen a helytörténeti gyűjteménybe tartozó dokumentumok állapotának javítására. A munkálatokat Bodrogi István könyvrestaurátor végezte.

2009-ben egy fontos évfordulót ünnepelt a város. Hollós László mikológus, a Magyar Tudományos Akadémia tagja előtt tisztelgett szülővárosa, Szekszárd. A gombatudós születésének 150. évfordulóját nagyszabású programsorozat (Hollós László-émlékév) kísérte, melybe a helyismereti gyűjtemény is bekapcsolódott szakmai kiadványok összegyűjtésével, kutatók soron kívüli kiszolgálásával, eredeti Hollós-könyvek kiállításával.

A nyílászárók cseréje, kijavítása sem várhatott tovább, ezért az ősszel ezen is átesett a helyismereti részleg. Több munkanapot vett igénybe. Több fázisban, először a külső, majd a belső ablakszárnyak, végül a tokok festése, mindig más részlegben, szellőztetéssel, hogy a könyvtári szolgáltatásban se legyen érezhető fennakadás.

A nyári nagy bezárás alatt légkondicionáló berendezéssel láttuk el a helyismereti gyűjtemény helyiségeit. A nyári forróság itt is megkövetelte a kutatók kényelme és a munkavégzés megfelelő feltételei miatt a kellemesebb hőmérséklet biztosítását.

A szokványos állománybővítés mellett két rendkívüli forrás adódott a helyismeret számára, melyből számos dokumentum vált a részleg részévé. Az olvasóterem átrendezése folytán került sok kiadvány új helyére, valamint a közös épületben történő egymás mellett élés után a könyvtár épületéből elköltöző TMÁMK hagyatékából számos hasznos könyv került helyismereti állományba.

A gyűjtemény gyors növekedése megkövetelte újabb polcok elhelyezését, a meglévők magasítását. A polcok beállítása után a teljes könyvállományt meg kellett mozgatni, az új polcokra széthúzni a meglévő gyűjteményt úgy, hogy a további bővülésnek is maradjon hely.

IDEGEN NYELVI RÉSZLEG

Az idegen nyelvi részleg használat	2008/fő	2009/fő
Az összes látogató	1 618	1 339
Angol nyelvű dokumentumot kölcsönözők	886	730
A német nyelvű dokumentumot kölcsönzők	441	356
Egyéb idegen nyelvű dokumentumot kölcsönzők	291	253

Kölcsönzött dokumentumok	2008/db	2009/db
Az összes kölcsönzött idegen nyelvű dokumentum	2367	2 934
Az összes kölcsönzött angol nyelvű dokumentum	1425	2 004
A kölcsönzött német nyelvű dokumentum	619	532
Egyéb idegen nyelvű kölcsönzött dokumentumok	323	398

Az idegen nyelvi részleg forgalmi adatai hasonlóan magasak az elmúlt évek statisztikáival összevetve. Tükrözik az állomány modernizálást, információhordozók technikai/technológiai átalakulását. Valamivel kevesebb kölcsönző járt az idegen nyelvi részlegben, mégis jóval nagyobb az állomány kihasználtsága, vagyis a kölcsönzött tételek száma. Ez utóbbi kiemelten igaz az angol nyelvi állományra, illetve a az angol és német nyelvi állománytól eltérő, egyéb idegen nyelveken íródott, illetve azok tanulásával, tanításával foglalkozó szakirodalmakra.

Könyvtárunk igyekszik a nyelvtanulás, nyelvtanítás kihívásainak megfelelni, ezért számos olyan dokumentummal gyarapítottuk/gyarapítjuk most is az idegen nyelvi részleget, mely hangzóanyagot is tartalmaz, esetleg a nyelvoktatást/tanulást segítő kizárólagosan hangzóanyag. A nyelvvizsgára való felkészülést a CD-vel ellátott könyvek segítik leginkább. Nyelvgyakorlásra, szókincsbővítésre kiválóak a szépirodalmi művek mellé gyárilag csatolt hangoskönyvek, melyek mp3 formátumban a a nyomtatásban megjelent művet tartalmazzák hanganyagként. Sokan a könyv kiegészítőjeként kölcsönzik a hanganyagot, másoknál fordítva, a hanganyag az elsődleges, a könyv a kiegészítő. A hazánkban is végbement nyelvvizsgareform után a különféle szóbeli nyelvvizsgák, a kétszintű érettségi, különösen az

emelt szintű érettségi megköveteli a CD-hanganyaggal ellátott tanulási segédleteket a könyvtárak polcain.

A nagy számban kölcsönzött idegen nyelvi hanganyag beszerzését az önálló tanulás elterjedése is generálta. Egyre többen tanár nélkül állnak neki a nyelvtanulásnak, vagy tanár segítségével megszerzett biztos alapra maguktól szeretnének építeni. Az önálló nyelvhasználat csak hanganyaggal sajátítható el, ha nem akar külső, fizetős segítségért fordulni a könyvtárhasználó.

A fenti két okból vezethető le a kölcsönzött tételek számának nagymértékű emelkedése, mely az idegen nyelvi részleg könyvtárhasználati statisztikájából kiolvasható. Akár az itthoni iskolai végzettség megszerzéséért, akár a külföldi munkavállalási céllal megszerzendő, esetleg papírral is igazolt nyelvtudás kiharcolása a könyvtár idegen nyelvi részlegének kihasználtságát növeli.

A megemelkedett dokumentumszám az idegen nyelvi részlegben is új polcok beállítását követelte meg, és az ezzel járó, teljes állományt érintő pakolást, átmozgatást. Ez a nyári bezárás alatt zajlott, hogy a kölcsönzést ne zavarja. Ennek következtében az angol és német nyelvi állomány helyiségenként teljesen elkülönült.

A TMÁMK hagyatékából, mely a korábbi közös épülethasználatból és az erős szakmai kapcsolatból fakadóan hozzánk került, az idegen nyelvi részleg is számos dokumentumot megőrzött, átemelt, beépített állományába. Ezek között főleg újnak számító, sok esetben CD-vel ellátott nyelvkönyveket találtunk, melyek friss és értékes darabjai lettek állományunknak.

A **British Council** hazánkból és a környező országból történő részleges kivonulása, magyarországi feladatkörének, szolgáltatásainak nagy mértékű leépítése 2009-re végül minimálisra szorította a könyvtárunkkal való szakmai együttműködést is. Kiváló munkakapcsolatunkat jól tükrözi, hogy az egyik utolsóként feladott partnerkönyvtára volt intézményünk az angolszász kultúrát népszerűsítő szervezetnek. A **Gateway UK Resource Point**, azaz Angol Nyelvi Forrásgyűjtemény hamarosan önálló életre kel, megszűnik önálló részlegként létezni, és beolvad a könyvtár hagyományos állományába. A részleg bővüléséhez

a korábbi gyűjtemény mintaként, útmutatóul szolgál, ám fejlesztése a könyvtár tisztán saját kompetenciakörébe tartozik már, viszont támogató pénzforrás nélkül.

A **Gateway UK Information Point**, azaz információs pont látogatottsága erősen elmarad a korábbi éveketől, hiszen a megszűnő együttműködés folytán egyre kevesebb a benne található aktuális információ. A London Planner töretlenül népszerű, ezt még küldi a szervezet, a Hot English magazin előfizetése is tart még, ezt is szép számmal forgatják olvasóink.

Külön figyelmet érdemel, hogy az idegen nyelvi részleg teljes állománya részt vesz az országos könyvtárközi kölcsönzés rendszerében, ellentétben egyes könyvtárakkal.

Évekkel ezelőtt indult, mára viszont jelentősen megnőtt a részleg tanulószoba-funkciója. Egyre több olvasó önálló nyelvtanulási szándékkal keresi föl a nyelvtúdiót, többen pedig közös nyelvtanulásra rendezkedtek be ezekbe a termekbe.

Mint a megyei kisebbségi könyvtári ellátórendszer központja, gyűjtjük a nemzetiségi kiadványokat, kapcsolatban állunk a kisebbségi önkormányzatokkal, kistérségekkel. Külön szót érdemel a Tolna megyei német nemzetiségre vonatkozó idegen nyelvi állományrész, valamint romológiai gyűjteményünk.

A részlegben jelenleg 24 nyelv elsajátításához találni szakirodalmat, tanulási segédletet, oktatócsomagot, köztük japán, arab és jelnyelvi anyagokat is.

A NEMZETI ÉS ETNIKAI KISEBBSÉGI KÖNYVTÁRI ELLÁTÓRENDSZER

2009-ben is a települések igényei szerint tájékozódunk a könyvpiacra, ez évben is megtörtént a nemzetiségi dokumentumok beszerzése, nyilvántartásba vétele, majd hozzáférhetővé tétele az interneten. A következő munkák folyamatosak: rendszerszervezés, menedzselő tevékenység, rendszergazdai munka, a dokumentumok szállítása települési könyvtárakba, letétek gondozása, állományfrissítés, könyvtárközi kölcsönzés, módszertani feladatok, koordináció a kisebbségi önkormányzatokkal. Vidéken a többcélú kistérségi

társulások könyvtárfejlesztései a könyvtári szolgáltató-helyek korszerűsítésével párhuzamosan a nemzetiségi könyvtári ellátás minőségét is javítják és mivel a nemzetiségi anyanyelvi kultúra megőrzésének, ápolásának egyik alapintézménye a könyvtár, fontos feladata a megfelelés és a megújulás készsége, új szolgáltatások bevezetése. A megyei könyvtár információs központként hozzáférhetővé teszi az országos és helyi adatbázisokat, rendszeres kapcsolatot tart a települési könyvtárosokkal, és közvetítő szerepet vállal az OIK és a letéti könyvtárak között. 2009-ben több település kérésére többségben gyermek- és ifjúsági irodalmat szerzeményeztünk.

Szekszárdon, a szociális munkás-képzés alapját szolgáló cigány irodalmi és szakgyűjtemény 2009-ben is jelentősen bővült.

DIGITÁLIS KÉPZÉS

A könyvtár 2009-ban is folytatta a lakosság számítógépes ismereteinek bővítését, illetve az alapképzések sorozatát. A lakosság szívesen él a 20 órás tanfolyamok lehetőségével. A helyi és térségi lakossági felhasználók körében különösen a postafiók létrehozása, az Ügyfélkapura való regisztrálás, valamint a böngészők kulcsszavas és tematikus használatának megismerése, az e-vásárlás, az e-tanulás, pályázati és ösztöndíj lehetőségek, a tartalmi szolgáltatások elérési útjai voltak vonzóak. Sokan igénylik az elektronikus adóbevallás módjának elsajátítását és a keresőrendszerek biztonságos használatát, így azok is felkeresik a könyvtárat, akik korábban nem voltak tagjaink. Szép számmal jelentkeznek az idősebb korosztályból is. Az Illyés Gyula Megyei Könyvtár ez évben 114 fő képzést vállalta. A tanfolyamokat képzett eTanácsadókácádók tartják. 2009-ben két újabb könyvtáros szerzett eTanácsadói oklevelet.

MENET 2008 című országos program támogatásával: eKözszolgálati napok voltak a könyvtárban. Két helyszínen, a főkönyvtárban és a gyermekkönyvtárban zajlott szeptember 21-22-én az élénk érdeklődést kiváltva, amelyen a Kékmadár Alapítvány és a Szőlő-szem Alapítvány képviselői speciális kérdéseket tettek fel, és az elérési útvonalak megadásával

eredményesen kezelték problémáikat. Különösen az Ügyfélkapun való regisztrálás, illetve a az eKözszolgáltatások igénybevételének megismertetése járt gyakorlati haszonnal. Hangsúlyt kapott a szórakozás, az interneten való vásárlás és a kulturális érdeklődés kielégítése is. Akik eddig nem rendelkeztek e-mail címmel, a roadshow-n, az eTanácsadó segítségével azt is létrehozták.

A rendezvényen kiderült, hogy a lakosság továbbra is igényli ezeket a nyílt napokat, és szívesen jelentkezik tanfolyamainkra, amelyek részletesen megismertetik őket az internet és a szövegszerkesztés világával.

BIBLIOTERÁPIÁS FOGLAKOZÁSOK

Foglalkozásainkon a könyvek, a közösségi foglalkoztatás, a közös élmények erejét használjuk ki. A működési zavarokkal és érzelemkitörésekkel küszködő fiatalok személyes problémáit megközelítve próbáljuk befolyásolni szép célok érdekében lelkiállapotukat.

Együttműködésünk során főszereplővé tesszük őket, örömünk közös. Kiegészítő tevékenységek során feloldjuk a megnyilatkozás félelmét, oldani kívánjuk a szorongást.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a közös tevékenység, az olvasás, éneklés, szerepjátszás önbizalmukat erősíti.. A koncentrációs és kommunikációs tűrőképesség a betegség mértékétől függően változik. A foglalkozások eredményeképpen ismét megrendezte könyvtárunk az Együtt egymásért című megyei karácsonyváró műsorát, amelyen a könyvtári csoport tagjai is felléptek.

Csoportunk 23 főből álló tagja 2009-ben is rendszeresen részt vesz városi ünnepeken és a könyvtár adventi ünnepségén, ahol saját szociális vezetőik és a programvezető könyvtáros is jelen van és közreműködik velük. Az elfogadásnak szemmel látható jelei vannak a lakosság körében, mivel a programok többnyire Szekszárd főterén zajlanak.

Mindenfajta olvasásnak, szöveg és ének tanulásnak a feloldódás, az örömezés a lényege. A kijelölt olvasmányt első alkalommal többen is felolvassák, majd a tartalmát szóban

felidézük. A részlettel otthon is kell foglalkozni, aminek eredményeképpen többen kívülről is elmondják a szöveget. Ez a nagy szorgalom és lelkesültség a dicséretért van. Határtalanul boldog az, aki kiemelkedő munkájáért jó szót kap.

A csoport vezetője értelmi sérültekkel és hátrányos helyzetűekkel való foglalkozások tartására vonatkozó OSZK tanúsítvánnyal rendelkezik.

GYERMEKKÖNYVTÁR

Könyvtárhasználat / alkalom	2008	2009
Személyes használat	16 384	16 171
Távhasználat	1 862	2 229
Kölcsönzés	12 089	11 695

Dokumentumhasználat / darab	2008	2008
Kölcsönzött dokumentum	31 561	31 140
Helyben használt dokumentumok	9 759	9 025
Regisztrált helyben használt dokumentumok	7 700	5 885
Referenz kérdések	n.a.	1 217

Könyvtárosok, pedagógusok, szülők többféle módon is kísérletet tesznek az olvasás megszerettetésére.

Az idei év legérdekesebb, legszokatlanabb és remélhetően leghasznosabb akciója a „VESZÍTSD EL, OLVASD ÉS ADD TOVÁBB!” csak egy kezdeményezés a sok közül. A játékszabály egyszerű volt. Egy „feleslegessé vált könyvet nyilvános helyen, ahol könnyen megtalálják el kellett „veszíteni”. A megtaláló olvashatott benne egy cédulát a játék lényegéről. Aki követni akarta az elhagyott könyve sorsát, regisztrálhatott egy megadott honlapon. A játékos kedvű emberek cseveghettek a könyvekről, akár barátságok is szövődhettek.

Mi három csoportot szerettünk volna megszólítani. A tinilányoknak Cabot: A neveletlen hercegnő első kötetét, az állatok kedvelőinek Csukás: Tappancs játszani szeretne című könyvét, a fiúknak Massanek: A vad focibanda első kötetét „veszítettük el”. Olyan is akadt, aki becsületesen visszahozta, mert nem olvasta el a könyvben lévő üzenetet. Reméljük a könyvek többsége a sokadik megtalálónál indította el az olvasás iránti érdeklődést.

A **CSALÁDI MESEESTEK** továbbra is nagyon népszerű programnak bizonyultak, a nagypapák és nagymamák szívesen meséltek az alkalmanként részt vevő 30-40 „unokának”. Rendhagyó családi program volt Frank Ildikó előadóművész „Bőröndmeséje”.

Pályázatot hirdettünk **„HA ÉN POLGÁRMESTER LENNÉK...”** címmel. A gyermeket közvetlenül érintik környezete történései, kihat mindennapi életére. Kíváncsiak voltunk, hogy érzik magukat lakóhelyükön, részt vesznek-e a helyi rendezvényeken? Hogyan szerveznék a település életét, mit tennének másként? A megye 22 településéből 62 dolgozat érkezett, mutatva a fiatalok közélet iránti érdeklődését. Az értékes díjak mellett a legjobb pályamunkát közölte a Tolna Népújság, és a győztes egy napot tölthetett lakóhelye polgármesterével.

A **NÉPMES NAPJÁN** Benedek Elek születésének 150. és halálának 80. évfordulójára emlékeztünk. A kerek évfordulók alkalmat adnak arra, hogy számba vegyük irodalmi hagyatékát. Egy személyben volt újságíró, író, gyermekfolyóirat szerkesztője-kiadója, országgyűlési képviselő, mesegyűjtő és mesemondó, mondhatjuk a magyar gyermekirodalom megalapítója. Meséiből „Sárkányölő hétpróba” versenyen mérték össze a tudásukat a gyerekek. A Megyei Könyvtár udvarán emlékfát ültettünk tiszteletére, a hagyományteremtés szándékával. Minden évben itt tisztelgünk majd emléke előtt.

Az **ŐSZI KÖNYVTÁRI NAPOK** rendezvénysorozata már hagyományosan, egy héten keresztül kínál változatos szabadidős programokat. Vendégünk volt Sebestyén István Kárpát-medence díjas mese- és énekmondó, ölbeli játékokat játszott Cseke Klára zenepedagógus segítségével nagyfi és unoka, megzenésített mama verseket dalolt Kovács Gábor előadóművész. A Könyves Vasárnapon egész napos program - internethasználat, mese, bábozás, rejtvények, hangoskönyvek – várta a családokat.

A **GYERMEKKÖNYVHÉT** adventi hangulatban telt. Műsort adott a Garay Általános Iskola Borbolya drámacsoportja, a sióagárdi Fecske bábcsoport és a paksi Tüskeböki duó. Sebestyén István Jézus-meséivel, Kovács Gábor zenei műsorával, Madarász Tímea kézműves pedig ajándékkészítéssel hozta közelebb a szeretet ünnepét.

Szeptembertől heti rendszerességgel **ZENEBÖLCSI-SÜNIZENE** várta a GYES-en lévő kismamákat és babáikat. Akár ölben ülők, akár totyogók csodás élményeket kaptak Cseke Klára zenepedagógus fejlesztő foglalkozásain. A néphagyományokból táplálkozó mondókák, versikék, dalok, röcöggetők, egyszerű hangszerek igazi közösségi játékélmény adtak a kicsiknek.

NYÁRI TÁBORAINK célja kettős: segíteni a szülőknek gyermekük szünidei felügyeletében és megmutatni a könyvtár kínálta lehetőségeket, a könyvtárhasználat- és a könyv barátaivá tenni őket. A szülők és gyermekek visszajelzése alapján sikeres volt a játék- és kézműves, a strand- és lovas, a játék- és életmód, a színjátszó- és drámatáborunk.

SZENT LÁSZLÓ NAPON a város rendezvénysorozatához kapcsolódva a könyvtár udvarában a középkor hangulatát idézve címert, pajzsot és zászlót készítettünk. Az irodalmi, történelmi kvízek és rejtvények megfejtői jutalomban részesültek.

JÁTÉKKLUB: A családokban egyre kevesebb idő jut a közös játékra. A tavalyi évben elindított táblajátékos klubunk jó ötletnek bizonyult. Egyre többen csatlakoznak hozzánk és a szülőkkel közösen ismét fölfedezik az együtt játszás örömét.

FOGLALKOZÁSOK: Féléves tervek alapján 87 könyv- és könyvtárhasználati, valamint tematikus és szabadidős foglalkozásokat tartottunk a városi és városkörnyéki általános iskolák és óvodák számára.

A Gyermekkönyvtár **CSIPERKE CSOPORTJA** a Weörös Sándor Színjátszó Találkozó dombóvári régiós döntőjén ezüst minősítést szerzett.

Augusztusban sor került gyermekkönyvtárunk részleges felújítására. A falak festése és a régi parkettás rész lamináltpadlózása történt meg.

GYERMEKKÖNYVTÁRI RENDEZVÉNYEK 2009

- Január 19. Családi Meseest: Emlékezés Mészöly Miklósrá.
Vendég: Katona Károlyné
- Február 16. Családi Meseest
Vendég: Molnárné Csiki Erika
- Március 16. Családi Meseest: Bőröndmesék Frank Ildikó előadóművésszel
- Április 2. A Nemzetközi Gyermekkönyv Napja
- Április 3. Weöres Sándor Országos Színjatszó Találkozó
- Április 23. Vendégünk: Fekete Vince és Lövétei Lázár László erdélyi költő
- Április 28. „Ha én polgármester lennék” pályázat eredményhirdetése
- Június 22-26. Színjatszó és drámatábor
- Június 27. Szent László Nap
- Július 6-10. Játék- és kézműves tábor
- Július 20-24. Strand- és lovastábor
- Július 27-31. Játék- és életmód tábor
- Augusztus 10-14. Játék- és önismeret tábor
- Szeptember 21. NET-re KÉSZ
- Szeptember 24-től heti rendszerességgel SÜNIZENE Cseke Klára zenepedagógus vezetésével.
- Szeptember 30. Népmese Napja – Sárkányölő hétpróba
Faültetés Benedek Elek születésének 150. évfordulójára
- Október 5-11. Országos Nagy Könyvtári Napok
- Október 5. Mesélj nekem, mesélek neked!
Közreműködött: Sebestyén István ének- és mesemondó
- Október 8. Ölbéli játékok Cseke Klára zenepedagógus vezetésével
- Október 9. Megzenésített mama-versek

- Vendégünk: Kovács Gábor előadóművész
- Október 11. Könyves Vasárnap – Kvízek, rejtvények, fejtörők
- November 16. Családi Meseest.
Vendég: Császár Béláné
- November 30. Adventi hangulatban
Közreműködött a Garay J. Általános Iskola Dráma csoportja és a Fecske Bábcsoport Sióagárdról.
- December 1. Ajándékba adom
Kézműves foglalkozás Madarász Tímea vezetésével
Jöjj el kedves Télapó – ovisoknak
Ivanné Bányai Ilona könyvtáros vezetésével
- December 2. Boldogság száll a Földre
Vendégünk: Sebestyén István ének- és mesemondó
- December 3. Hétmérföldes tarisznya – Kovács Gábor zenésszel
- December 4. Karácsonyi díszek készítése Nemes Rita könyvtáros vezetésével.
Tél csengői csengenek – zenei foglalkozás kisiskolásoknak
Cseke Klára zenepedagógus közreműködésével
- December 14. Családi Meseest
Vendég: Szántóné Csillag Polixéna Szekszárd Város Művelődési és Oktatási Bizottságának elnöke

TERÜLETI MUNKA, HÁLÓZATGONDOZÁS

Feladatunk a megye közkönyvtárainak, könyvtári szolgáltatóhelyeinek szakmai irányítása, összefogása.

Tevékenységek:

- Kapcsolattartás az országos szakmai szervezetekkel, intézményekkel
- Szakmai képzések, továbbképzések szervezése, lebonyolítása
- Szakfelületek ütemezése, lebonyolítása
- Statisztikai jelentések összegyűjtése, ellenőrzése, továbbítása a Könyvtári Intézetnek
- Pályázatfigyelés, szakmai segítségnyújtás
- Szolgáltatókönyvtári tevékenység két kistérségben (Szekszárd, Paks)
- MKE Tolna Megyei Szervezete működésének szakmai támogatása
- Régiós szakmai együttműködés

Képzés, továbbképzés

Évek óta rendszeresen tartott szakmai napok 2008-2009. évi programjait, témáit is úgy választottuk meg, hogy az előadások, gyakorlatok, beszélgetések segítséget nyújtsanak a megye könyvtárosainak az új feladatok, szakmai programok megoldásához, megvalósításához. A nagyszámú részvétel is jelezte, kollegáink igénylik a rendszeres szakmai kommunikációt, vélemény- és ötletcserét, örömmel tapasztaltuk, hogy a vendéglátó intézmények fenntartói fontosnak tartják és elismerik a helyi kollega munkáját, szívesen áldoznak fejlesztésre, új szolgáltatások bevezetésére, büszkék eredményeikre.

Sajnálattal tapasztaltuk, hogy a 2009. első félévi NKA pályázatokban nem volt lehetőség hasonló rendezvények költségeire pályázni, így szeptembertől új alapokra kell építeni ezeket a programokat. Elhagyni nem lehet, mert a kollegák igénylik a rendszeres összejövetelt, a csapathoz tartozást

2009. január 27., Szekszárd (megyei rendezvény)

helytörténeti, helyismereti gyűjtemények kialakítása, kutatási lehetőségei a könyvtárakban

Tolna megye könyvtártörténete

az új Babits kiállítás megtekintése

résztevők száma: 36

résztevők köre: könyvtárosok

2009. március 31., Szekszárd (megyei rendezvény)

eTanácsadó képzés

eTanácsadók a könyvtárakban

Közkeincs program eredményei, várható pályázati kiírások

résztevők száma: 59 fő

résztevők köre: könyvtárosok, teleházak munkatársai

2009. június 2., Diósberény (megyei rendezvény)

csoportépítés, konfliktuskezelés – tréning

résztevők száma: 67 fő

résztevők köre: könyvtárosok

2009. június 12., Bonyhád (régiós rendezvény)

csatlakozás az IKSZ rendezvényeihez

mozgókönyvtári ellátás a Dél-Dunántúli Régióban – módszerek, tapasztalatok

résztevők száma: 48 fő

résztevők köre: könyvtárosok, kistérségi irodák munkatársai, polgármesterek

2009. november 6., Megyei Könyvtár

Koszorúzás, megemlékezés a könyvtár névadójáról, Illyés Gyuláról, MKE Tolna Megyei Szervezetének beszámolója, „Az olvasóért, a kultúráért Tolnában” emléklapok átadása, az IKSZT pályázatok második fordulójának tapasztalatai

résztevők száma: 31 fő

résztevők köre: könyvtárosok

Pályázatok

2009-ben is összegyűjtöttük és továbbítottuk az érdekeltségnövelő pályázatokat. Segítettünk a Közkincs, az IKSZT, a TIOP és a TÁMOP pályázatok elkészítésében. Konzorcium vezetőként közös projektet nyújtottunk be 5 városi könyvtárral (Bonyhád, Bátaszék, Tolna, Paks, Dunaföldvár) a TÁMOP „Tudásdepó-expresz” pályázatára, s előkészítettük Sikeresen pályáztunk az NKA Könyvtári szakkollégiumánál a Büntetés Végrehajtó Intézet könyvtárának fejlesztésére, rendezvényekre és dokumentum restaurálás költségeire.

Szolgáltatókönyvtári tevékenység

Végeztük 20 település állománygyarapítását. 2009-ben 2021 db dokumentumot (könyv, CD, DVD stb.) szereztünk be, dolgoztunk fel és juttattunk el a helységekbe, 3 364 e Ft értékben.

Folyamatosan elláttuk a helyi állományok karbantartását, szakmai és sok esetben fizikai segítséget nyújtunk a szolgáltatóhelyek kialakításában, berendezésében, napi kapcsolatban állunk a kollegákkal és a fenntartókkal. Internetes adatbázist biztosítunk a helyi állomány dokumentálására, javaslatot teszünk a mozgókönyvtári normatíva hatékony és tervszerű felhasználására, kezeljük a pénzeszközöket, továbbképzéseket, irodalmi és könyvszakmai rendezvényeket szervezünk.

Fenti feladatok ellátására a társulások szolgáltatói díjat fizetnek részben az intézménynek, részben az ellátásban résztvevő kollegáknak a szabadidőben végzett munkáikért.

A kistérségi normatívából 1 főfoglalkozású könyvtárost alkalmaztunk.

Tárgyalásokat folytattunk az önálló intézményt fenntartó települések vezetőivel, az egyes szolgáltatások megvásárlásának lehetőségeiről (könyvtári szoftver, adatbázis használata, dokumentum beszerzés, állomány-karbantartás, rendezvény szervezés stb.).

MKE Tolna Megyei Szervezete

Intézményünk telephelyet biztosít a szervezetnek, közösen rendezzük a szakmai napokat, szakmai kirándulásokat. Segítünk a tagtoborzásban, a kapcsolattartásban helyi és országos szinten.

Régiós együttműködés

A három megye szakmai képviselői rendszeresen és aktívan résztvesznek egymás rendezvényein. Intézményünk dolgozói napi kapcsolatban vannak a másik két megye megyei könyvtárainak munkatársaival.

2009-ben is eleget tettünk megyei hálózati központként ránk szabott feladatainknak és kötelezettségeinknek. Összegyűjtöttük, ellenőriztük és továbbítottuk a statisztikákat, érdekeltségnövelő támogatáshoz a fenntartói nyilatkozatokat.

Tartottuk a kapcsolatot a szakminisztériummal és a Könyvtár Intézettel, részt vettünk országos szakmai fórumokon és továbbképzéseken. Elláttuk a megye önálló települési könyvtárainak, könyvtárosainak szakmai tájékoztatását, irányítását.

SZAKFELÜGYELETI VIZSGÁLATOK, UTÓVIZSGÁLATOK TOLNA MEGYÉBEN 2009-BEN

Simontornya és Dunaföldvár városi könyvtárának minőségi vizsgálatával befejeződött a Tolna megyei városi könyvtárak vizsgálata. A 8 városi könyvtár adottságai, lehetőségei, személyi feltételei, működési körülményei, társadalmi környezetük, „előtörténetük”, felkészültségük, fogadó készségük, fenntartói támogatottságuk eltérő (lemaradó-felzárkózó-jól működő-átmeneti nehézségekkel küzdő-vagy éppen látványos eredményeket felmutató-kiegyensúlyozottan, biztonságosan teljesítő..)Helyi erősségeket mindenütt tapasztaltunk.

Az utóvizsgálatok során (Tamási, Bátaszék, Bonyhád, Paks, Dombóvár, bár ez utóbbiról még nem készült feljegyzés) meggyőződhattünk róla: a szakmai javaslatainkat megfogadták, a hibákat korrigálták. Dombóváron indul el hamarosan egy jelentősebb beruházás, felújítás, a többi helyen megfelelő pályázati források hiányában a szükséges bővítések, fejlesztések később várhatók.

A városi könyvtárak szolgáltató könyvtárként Bonyhád, Dombóváron, Pakson, Tamásiban mozgókönyvtári ellátásról is gondoskodnak. Nagy változást jelent a kiskönyvtárak életében az utóbbi öt év, csak nem a községi önkormányzatok 90 százaléka szolgáltató helyet működtet. Előnyei: nagyobb nyitvatartási időben, korszerűbb könyvtári szolgáltatások, gyorsabb hozzáférhetőség, a megfelelő infrastruktúra, berendezés megteremtése, beszerzése, a szakmai kapcsolatok megerősödése, a könyvtár, mint népszerű közösségi hely funkcionálása. A kistérségek és a városi könyvtárak gazdálkodása a mozgókönyvtári normatívából eltérő, időnként sajátos. A települési önkormányzatok gazdálkodása időnként kifogásolható. Érdeemes lenne országosan megvizsgálni, szabályozni a szolgáltató könyvtárakat megbízó többcélú kistérségi társulások gazdálkodási gyakorlatát, elszámoltatását.

A községekben, Páriban, Lengyelben, Nagyvejkén tartottam utóvizsgálatot (a tervezett bikácsi, gerjéni vizsgálat betegségem miatt elmaradt). Nagyvejkén nem előre tervezett utóvizsgálatot végeztem, hanem mert a korábbi vizsgálat javaslatait nem

teljesítették. Szerencsére most csatlakozott 2009. második felétől a 200 lakost sem számláló Nagyvejte önkormányzata mozgókönyvtári szolgáltatások megrendelőihez.

A szakfelügyelet ciklusa során Szekszárd kivételével valamennyi Tolna megyei településen volt könyvtári szakfelügyelet, s a települések csaknem kétharmadában utóvizsgálat. Felvetődött, hogy érdemes lenne néha a közművelődési szakfelügyelettel egyeztetve végezni a munkánkat, ezt fenntartók is jelezték, elismerték a könyvtári szakfelügyelet gondosságát, hangsúlyozva a több szempontú megközelítését, értékelését az integrált funkciójú intézmények tevékenységének. Tolna megye településeinek több mint a felét érinti az IKSZT pályázat eredménye, érdemes lenne ezzel is majd szakfelügyeleti szinten országosan foglalkozni.

A szakfelügyeleti javaslatokat, elemzéseket a fenntartók bizottsági ülésen, közgyűlésen megtárgyalták, elfogadták. A Bátaszéki Városi Önkormányzat rendkívüli közgyűlésen tárgyalta a jegyzőkönyv megállapításait, javaslatait, a könyvtárost felterjesztették megyei kitüntetésre, amelyet el is nyert.

A szakfelügyelet hat éve a hálózatszervezés, a szolgáltatások fejlesztése, a tanácsadás, a segítségnyújtás szempontjából is meghatározó, a KSZR megteremtése jelentős és kedvező változásokat hozott. A jegyzőkönyv azonban mindig egy pillanatnyi könyvtári állapotot tükröz, az később módosulhatott(jobbá vált, rosszabbodott).

Tapasztalatom szerint nagyon színes, változatos, helyi igényekhez és sajátosságokhoz igazodó kulturális élet bontakozik ki sok településen, s ebben koordináló, együttműködő, fontos intézmény, HELY, szervező erő a könyvtár. Most a fenntartók romló anyagi helyzete elbizonytalanítja a küzdelemhez szokott könyvtárakat is.

Valamennyi vizsgálatunkban, s a kialakított széles körű kapcsolat-rendszerünkben (könyvtárosokkal, fenntartókkal, kistérségi vezetőkkal, a kulturális élet helyi szereplőivel) meghatározó volt a korrekt szakmai javaslat megfogalmazása, annak elfogadása, a bizalom, a partnerség.

A szakfelügyeleti javaslatok több évre meghatároztak feladatokat, a könyvtári tevékenységek mutatói később összehasonlítások alapjai lehetnek, a jegyzőkönyvek könyvtár – és településtörténeti dokumentumok lesznek.

KULTURÁLIS KÖNYVTÁRI ESEMÉNYEK

Filmklub; Internet tanfolyam – folyamatosan

Január-december

A Babits Mihály Emlékház „BABITS 125” kiállításának vándoroltatását könyvtárunk vállalta, amelyet a következő településeken láthattak: Bátaszék, könyvtár, március 14-30. Dombóvár, könyvtár, április 10-30. Paks, gimnázium, május 5-30. Bonyhád, könyvtár, június 9-30. Simontornya, könyvtár, július 1-jétől augusztus 28. Simontornya, gimnázium, szeptember 1-30. Tamási, könyvtár, október 2-31. Dunaföldvár, könyvtár, november 2-30.

Január

19. Mészöly Miklós emléknep /szervezésében való részvétel
21. Hídszerepek – szekszárdi könyvtáros tanulmányával könyvbemutató az OSZK-ban
22. A Magyar kultúra napja – megemlékezés, kiállítás a Himnusz kiadásaiból

Február

26. Csengey Dénes emléktáblájának avatása /szervezés, közreműködés

Március

5. Élő irodalom a könyvtárban: Találkozó Csordás Gábor költővel
18. 100 éve született Szentkuthy Miklós – közös emlékest a TMÖ ÁMK-val

23-27. Internet Fiesta: Fókuszban a város ifjúsága. A könyvtár a város életében

Kedvezmények, előadások, kvízek, játékok

26. Sebestyén István mesemondó új CD-jének bemutatója

Április

2. Élő irodalom a könyvtárban: Író-olvasó találkozó Tóth Krisztina költővel

7. Babits műveltségi verseny általános és középiskolásoknak/szerkesztés, zsűrizés

11. Költészet napja városi rendezvénye a könyvtárban

23. Bemutatkozik a Székelyföld. Beszélgetés a szerkesztőkkel

24. „Engem nem tudtak eloltani” A könyvtár által Babits Mihály születése 125. évfordulójára kiadott könyv bemutatója a Budapesti Könyvfesztiválon

Május

7. Élő irodalom a könyvtárban: Találkozó: Kőrösi Zoltánnal

25. „Heiter bis wolkgig” – a Goethe Intézet vándor könyvkiállítása a klímaváltozásról

Június

Könyvhónap az Illyés Gyula Megyei Könyvtárban — Ünnepi Könyvhét 70. évfordulója. — Baka István, Csányi László, Csengey Dénes és Ordas Iván sírjának megkoszorúzása

27. Egész napos program a Szent László-nap városi rendezvényeként: Hollós László szépírássainak előadása és Fritz Gergő fotókiállításának megnyitója; vetélkedő, könyvvásár, játékok, film, zene

Szeptember

11. Szeretet lángja – a segítséggel élők véleményformáló rendezvénye a Garay téren – szervezés, közreműködés
- 11-12. Információs napok az eKözszolgáltatásokról – MENET 2008 program
18. A megyei könyvtaré a „Dél-dunántúli régió legjobb eTanácsadó csapata” cím (Pécsvárad)
20. Németország fotóművészete – A Goethe Intézet könyves vándorkiállítása

Október

1. A zene világnapja – a város tanulóinak közös éneklése a Garay téren a Zeneműtár szervezésében
- 5-11. Országos Nagy Könyvtári Napok – 50 felettiek a fókuszban
11. Könyves vasárnap, benne: Valós és virtuális világok az olvasóteremben. Edit Piaf élete képen és zenében – előadás
15. Találkozás Sugár András íróval
28. 80 éves Lenne László Ibolya költő, újságíró. Koszorúzás, emlékezés
29. Kis Pál István – Gacsályi József: A szülőföld, az anyanyelv és az iskola vonzásában. Film Dr. Benczédi József nyelvész professzorról – premiervetítés, beszélgetés a professzorral

November

2. 25 éve vette fel a Tolna Megyei Könyvtár Illyés Gyula nevét – megemlékezés, koszorúzás, könyvtárosok kitüntetése: „Az olvasókért, a kultúráért Tolnában”, kapta: Lázár Ágnes paksi gyermekkönyvtáros és Doszpod Aranka döbröközi könyvtáros
19. 200 éve halt meg Josef Haydn. Közös emlékező műsor a zeneiskola és a zeneműtár szervezésében

December

16. Együtt, egymásért – a könyvtár és a segítséggel élők hagyományos karácsonyváró műsora a művelődési házban

KIÁLLÍTÁSOK A PORTAGALÉRIÁN**Január**

D. Nagy Judit tűzzománcai

Február

27. Busók és maszkfaragók — Szökőcs Béla (Mohács) fotókiállítása
Megnyitó: Balázs Kovács Sándor néprajzkutató
Bartina Zenekar

Április

2. Húsvéti népszokások: Bártai hímes tojások — Huszákné Czencz Marietta kiállítása
Megnyitó: Liebhauser János
Németh Judit vers

Május

7. Pósa Ede festőművész kiállítása

Június

27. Vasút – Fritz Gergely fotókiállítása
Megnyitó: Kovács Zoltán grafikus, középiskolai tanár
Spanicsek Valentina fuvola és Zsitvai Péter altszaxofon

Szeptember

10. Szeptemberi fekete-fehérek — Decsi Kiss János grafikái
Megnyitó: Kubanek Miklós tanár, újságíró
Németh Judit vers és Decsi Kiss András gitár

Október

29. Válogatás a Keppel-gyűjtemény grafikáiból
Megnyitó: Gacsályi József
Németh Judit vers és Németh Sarolta gitár

December

7. Biszák László festményei

KÖNYVHÓNAP AZ ILLYÉS GYULA MEGYEI KÖNYVTÁRBAN

2009. június 4—27

- A Porta- és folyosógalérián **PÓSA EDE ÉS KÁRPÁTI ÉVA FESTMÉNYEI**
- A Goethe intézet vándorkiállítása — **A FRANKFURTI KÖNYVVÁSÁR** német nyelvű könyvei a klímaváltozásról Heiter bis Wolkgig címmel
- Régi és új könyvek vására

JÚNIUS 4—8. ÜNNEPI KÖNYVHÉT A KÖNYVTÁR UDVARÁN

4-én 17 óra Krimi a könyvtárban! Megjelent a Kandahári fogoly!

Marcus Meadow szekszárdi íróval beszélget **Szűcs Edit** könyvtáros

5-én 15 óra Az Ünnepi Könyvhét szekszárdi rendezvényeit megnyitja **Podmaniczky Szilárd** író

- 5-én 15.15 **Podmaniczky Szilárd:** Szép Magyar Szótár és
Vass Tibor: Nem sok sem – könyvbemutató Írók beszélgetése
Moderátor **Jankovics Zoltán**
- 5-én 16.30 **Móser Zoltán:** Névviséletek VI. és ...Emlék – képen (fotóalbum) című
köteteinek bemutatója
A szerzővel beszélget **Gacsályi József** költő
Közreműködik **Szabóné Gáncs Tünde** énekművész
- 5-én 17.15 **„Engem nem tudtak eloltani”** - Tisztelgés Babits Mihály születésének 125.
évében Ünnepléses könyvbemutató Az Illyés Gyula Megyei Könyvtár
kiadásában megjelent kötetet figyelmükbe ajánlja **Liebhauser János**
könyvtárigazgató
Közreműködnek a szerzők: **Dicső Zsolt, Farkas Árpád, Gacsályi József, Kis
Pál István, Móser Zoltán, Podmaniczky Szilárd, Szkárosi Endre, Tamás
Menyhért, Vass Tibor**
- 5-én 18.00 Szkárosi Endre beszélget **DrMáriással**, Lipót című könyvéről
- 5-én 18.30 **Szkárosi Endre** hangköltészeti előadása
- 5-én 19.00 Tudósok koncert

Június 6. (szombat) 10 óra

Bölcsődei emlékkönyv – **Dr. Töttös Gábor** helytörténész új kötetének bemutatója

11 óra Írás, avagy misztikus időutazás? - **Kis Pál István** íróval új drámakötetéről,
kisregényéről, grafikusokkal, fotósokkal közös irodalmi kísérleteiről

beszélget Németh Judit

Június 8. 9 óra

Internet tanfolyam 20 órában kezdőknek

Június 27. — Szekszárdi Szent László-nap

A KÖNYVTÁR 10—22 ÓRÁIG NYITVA

- Filléres könyvvásár az udvaron
- Ingyenes beiratkozás új beiratkozóknak, féláras az átiratkozóknak, ingyenes internet használat mindenkinek
- Óránként vetélkedők, kvízek, óriás keresztrejtvények
- Könyvtárteszt könyvajándékokkal

10—12 óra

Korabeli címer, címerpajzs, és zászló készítés gyerekeknek **Ivánné Bányai Iлона,**
Nems Rita, Tatainé Berta Zsuzsa gyermekkönyvtárosokkal

12—14 óra

Jöjjön, kinek mersze van! Első pódiumos írók, költők, muzikusok, mutatványosok,
bűvészek és minden rendű kikiáltók színpada (előzetes bejelentkezés: 74/528-100)

12-14 óra

Petanque & Mölkky — Közösségi ügyességi játékok **Fuchs János** könyvtárossal

14—16 óra

A fotókönyv-készítés fortélyai **Bedekovity Zóra** könyvtárossal

16—18 óra

- **Szarvasgomba-dicséret Szent László-napon**
- A 150 éve született Hollós László gombatudósra emlékezik **dr. Töttös Gábor** helytörténész
- A périgordi tündér – francia eredetmonda a szarvasgomba keletkezéséről Hollós László szépírásainak első nyilvános bemutatása
- közreműködik **Németh Judit, Rubányi Anita** és magánénekkkel
- „A dal mesterei” sorozatból **Radnai Erzsébet**. Zongorán kíséri **Lozsányi Tamás** zongoraművész